

"З батьківської криниці"

Підготувала і провела:
Блищик Катерина,
учениця 11 класу
Біленської ЗОШ І–ІІІ ст.
Керівник: Блищик Г. А.,
вчитель історії

З батьківської криниці

Немов чарівний самоцвіт.

Повний блиску і принади.

Палає пісня з давніх літ, -

Надія і розрада.

Хто цю пісню збереже,

Її у серці плекать буде, -

Скарби найбільші той знайде,

Які лиш можуть мати люди.

Пісня... Хто не був зачарований нею! Це душа народу, це безмежне поле, засіяне зерном історії і завітчане людськими надіями, це любов до Вітчизни.

Вона пахне весняними дощами, синіми льонами, запашними чорнобривцями, материнськими теплими долонями.

Пісня викликає в душі найтонші почуття, що підносять людину до вершин людської гідності, людяності, творчості.

Яка людина не знаходила для себе в українській пісні сили, завзяття, любові до народу, до праці.

Українська пісня – це душа народу, це його слава.

Честь і хвала моєму народові, який створив ці скарби, і ми можемо з гордістю ділитися ними з усім світом, викликати подив і захоплення.

У всі часи пісня була частиною життя і моїх односельчан.

Вона звучала у кожній домівці. Жодне сімейне свято не обходилося без народної пісні.

Яка мати не співала пісні над колискою своїх дітей. Яке весілля можна було уявити без пісні. Навіть, коли тяжко працювали, пісня допомагала, надавала сили й енергії. Лунала пісня спекотного дня і тихого літнього вечора.

Вона передавалася від покоління до покоління.

Справжню скарбницю давньої української пісні має і береже жителька села Біле Козлюк Марія Борисівна.

Ще в дитинстві заслуховувалася піснями, які співав дід Гук Йосип Корнійович.

Разом з своїми сестрами , навчаючись у школі, співали піонерські та комсомольські пісні, а коли приходили додому, слухали дідову українську пісню, яка крила в собі велику силу уяви та багатство ширих переживань, чарувала мелодійністю, красою та задушевністю.

В лісі , у лісі калина стояла,

А на тій калині зозуля кувала.

Ще й сонце високо, ще й вечір далеко,

Вже й сонце низенько, вже й вечір близенько.

Прибувай козаче та й до моєї хати.

То я пущу наніч, не знатиме мати.

Ой вітер з поля , а хвиля з моря.

Ой ніхто ж не знає мого горя.

Ой щоб ти мамо моє горе знала,

То ти мене молодую заміж не віддала.

Ой щоб ти мамо моє горе чула,

Як я в тебе під віконцем як зозуля кула.

Пісні співались завжди від чистого серця. І коли дівчата слухали мамину пісню, разом переживали за нещасливу долю жінки.

Ой Боже, мій Боже, нащо я родилася.

Нема того дня, щоб я не журилася.

Нема того дня, нема тої ніченьки,

Щоб не плакали мої оченьки.

Ой ти місячик мій, а я зіронька ясна.

Я в саду гуляв, ти коня пасла.

**Потім їх співали на сцені сільського клубу. Їздили від села до села,
чаруючи глядачів своїм народним співом.**

**Співали пісню, коли своїх хлопців випроводжали до Армії, коли їх
чекали, про щасливе і нещасливе кохання.**

В кінці греблі, шумлять верби,
Що я насадила.
Нема того козаченька,
Що я полюбила.

«Журавлі»

В синім небі в осіннім параді.
Журавлі, журавлі, журавлі.
Може бути як раз вони сядуть.
У моєму далекому селі.
Журавлі, друзі милі, хороші
Якщо будете в тому краю
То не в службу, а дружбу попрошу.
Відшукайте дівчину мою.
Відшукайте, привіт передайте
І скажіть ви дівчині моїй
Нехай вірно мене дожидає
Я вже скоро вернуся в свій дім
А ще.
Вийшла хмара чорна,
А за нею сива.
Скажи мені, мамо,
Чом я не щаслива.
Скажи мамо, де терен ламати,
Скажи мені, мамо,
Де щастя шукати.

Або.

Виряджала мати сина у солдати
Молоду невістку льону вибирати.
Молода невістка нічого не знала
Не вибрала льону, тополею стала.

Потім дівчата мріяли про весілля. Свати... Коровай... Тут обов'язково звучала пісня. І ми, дівчата, згадує Марія Борисівна, були прямими учасниками цього дійства.

Короваю раю, а –а короваю раю.
Я ж тебе розчиняю...

Ой на хаті зілля,
А у хаті весілля.
Кубочки наливають
Надію пропивають

З – під явора та погожая
Тече вода та холодная
Там Надія воду брала
Матінку виглядала.
Чи не їде моя матінка
Чи не везе мені гостинчика
Ой не рада я тим гостинчиком
А я рада своєю матінкою.

Якщо дівчата виходили заміж на чужі села і про це є пісня.

Ой піду я вліс по дрова
Наламаю лому
Завів мене дурний розум у чужу сторону.
А на чужій стороньці

Ні батька, ні неньки.

Тільки в саду вишневому

Поють соловейки.

З піснею можна було не тільки потужити, а й повеселитись.

Пішла Гандзя жито жати

Тай забула серпа взяти.

Прийшла Гандзя – серпа взяла

Хліб забула

Так і Гандзя вдома була

Кожне своє враження, кожне переживання людина виливала в пісні.

Щороку Марія Борисівна і її сестри збираються за родинним столом, згадують своїх батьків і шанують їх піснею. Обов'язково співають любиму батькову

Ой на горі, ой на горі - там женці жнуть...

І співають обов'язково пісню про маму

Ой чого діброво віти похилила

Чи багато листу, чи важка роса.

Ой чого ж ти, мамо, рано посивіла,

Де в путі пристала молода краса...

Пісні були і залишаються чарівними провідниками доброти і милосердя. В піснях, яких навчила Марія Борисівна, передано весь аромат часу, змальовано фольклорний портрет місцевості, де вони співалися. Ніби із золотої скарбниці ми черпаємо скарби народної мудрості, красу живого народного слова.

І це народне слово вона передає своїм дітям та онукам. Наймолодший син В'ячеслав закінчив музичне училище, ВУЗ, чудово співає, грає на музичних інструментах, викладає у школі музику.

Та й Борисівна не збирається кидати своє захоплення. Вона продовжує співати для онуків, для людей, виступає перед односельчанами , бере участь в оглядах художньої самодіяльності, у фестивалі «Бурштиновий шлях».

Тому що:

А пісня – це душа. З усіх потреб потреба.

Лиш пісня в серці ширить межі неба.

На крилах сонце сяйво їй лиша –

Чим глибше пісня, тим ясніш душа.